meldpunt vreemdelingendetentie

Nieuwsbrief mei 2015

1 **Klachten bij het Meldpunt Vreemdelingendetentie**
Meldpunt Vreemdelingendetentie

2 **Geen uitzettingen naar Marokko**
De Marokkaanse regering werkt niet mee

3 **Uitspraak Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming**
Jurisprudentie

4 **Protest tegen vreemdelingendetentie leeft in Nederland**
Wakes en schreeuwprotesten

5 **Bijdrage bezoekgroep DC Schiphol**
Koken en Engelse conversaties

Meldpunt Vreemdelingendetentie verzamelt klachten over de omstandigheden in vreemdelingendetentie.

Het doel is om zo meer zicht te krijgen op de detentie-omstandigheden en dit terug te koppelen naar de politiek en media. Daarnaast bieden we hulp bij de opvolging van klachten.

Hebt u een klacht? Bel dan naar **010-7470156**. Vanuit detentie kunt u gratis bellen naar **0800-3388776**.

1. Klachten bij het Meldpunt Vreemdelingendetentie

De afgelopen maanden zijn weer de nodige meldingen en klachten bij het Meldpunt binnengekomen. Hieronder vindt u een greep uit het klachtenoverzicht.

Opgesloten | We zitten lang opgesloten op onze kamers. In DC Zeist zijn de kamerdeuren op slot van 16.30 tot 8.00 en van 12.00 tot 13.00. In die tijd kan je geen contact hebben met andere mensen op de afdeling, of iemand buiten het detentiecentrum bellen. Er zijn namelijk geen telefoons op de kamer; alleen in de gemeenschappelijke ruimte.

Onlangs werden wij een uur eerder dan normaal opgesloten. Toen ik de bewaker vroeg wat de reden hiervoor was, kreeg ik geen antwoord. Ze hebben een uur van mijn (betrekkelijke) vrijheid afgepakt, zonder dat ik weet waarom. Voor de bewakers maakt het niet uit, maar voor ons is een uur niet opgesloten zitten heel belangrijk.

Depressief | Ik word depressief van mijn verblijf hier in detentie. Ik zit in een gevangenis, terwijl ik niks verkeerds heb gedaan. Ik ben geen misdadiger, maar ik word wel zo behandeld. De omstandigheden maken mij verdrietig en ik word gek van de uitzichtloosheid. Stuur mij weg, of laat mij vrij. Maar laat mij hier niet maanden achtereen opgesloten zitten.

Ik wil met een psycholoog praten, maar ik durf niet. Ik ben bang dat ik weer in de isolatiecel word geplaatst. Nu praat ik met niemand. Ik hoop dat de dag snel komt dat ze me vrij laten.

Slippers | Wanneer je nieuw het detentiecentrum binnenkomt, krijg je een setje kleren. Een joggingbroek, een shirt, sokken. Je krijgt ook een paar slippers. Op deze slippers staat met koeienletters AAP geschreven. Ook staat er een banaan op. Iedereen krijgt deze slippers. Je kan geen andere kiezen. Waarom moeten ze ons deze slippers geven? Zijn wij apen in hun ogen?

Bezoek | Mijn vrouw en kinderen wonen in Zaandam; ik zit in Zeist. Mijn vrouw heeft geen auto, maar gelukkig is er een vriend die haar en mijn kinderen soms rijden om mij te bezoeken. Ik ben zo blij als ik hen zie, dat kan ik niet in woorden uitdrukken. Net zo min kan ik uitleggen hoe ik me voel als zij na een uur weer moeten vertrekken.

Helaas is het voor de vriend niet meer mogelijk mijn vrouw en kinderen naar Zeist te brengen. Vanuit Zaandam kost het hen bijna twee uur om mij te bereiken met het openbaar vervoer. Het kost ook veel geld. Ik heb hen nu al twee maanden niet gezien. We bellen wel, maar altijd heel kort vanwege de hoge kosten.

2. Geen uitzettingen naar Marokko

Elk land dat ongedocumenteerden wilt uitzetten naar landen van herkomst, is afhankelijk van de bereidwilligheid van het desbetreffende land om mee te werken en de benodigde reisdocumenten af te geven. Met deze realiteit heeft de Dienst Terugkeer & Vertrek elke dag te maken. Belangrijke voorwaarde voor het in vreemdelingendetentie plaatsen van ongedocumenteerden is dat er uitzicht moet zijn op uitzetting. De rechter moet afwegen of er van uit kan worden gegaan dat binnen afzienbare tijd een land bereid is een reisdocument af te geven voor een ongedocumenteerde.

Op 2 april 2015 werd duidelijk dat dit voor alle vermeende Marokkanen op dat moment niet het geval was. Sinds oktober 2014 werden er geen *laissez-passers* afgegeven, noch werden er ongedocumenteerden gepresenteerd bij de Marokkaanse autoriteiten. De reden voor het niet meewerken van de Marokkaanse autoriteiten is het langslepende conflict met de Nederlandse regering over het sociale verzekeringsverdrag. Nederland wil het verdrag dat regelt dat Marokkanen die hier hebben gewerkt en recht hebben op sociale regelingen, eenzijdig opzeggen. Hierdoor zouden onder meer in Nederland opgebouwde pensioenen worden aangepast aan de levensstandaard in Marokko en flink worden gekort.

Doordat uitzicht op uitzetting volgens de Raad van State ontbrak, dienden alle ongedocumenteerden van Marokkaanse afkomst te worden vrijgelaten. Op 3 april werden daardoor om en nabij 40 mensen vrijgelaten uit de verschillende detentiecentra.

In een nieuwsbericht van 6 mei valt te lezen dat Nederland het sociale verzekeringsverdrag toch niet eenzijdig zal opzeggen en dat het weer met Marokko in gesprek is om tot een bilaterale oplossing te komen. Marokko heeft toegezegd weer mee te zullen werken aan uitzettingen door Nederland. Het Meldpunt verwacht daardoor dat er binnenkort weer ongedocumenteerden van Marokkaanse afkomst in vreemdelingendetentie zullen

3. Uitspraak Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming

Een belangrijk onderdeel van het werk dat het Meldpunt Vreemdelingendetentie doet, is het schrijven van klachtschriften voor ongedocumenteerden in detentie. Veel advocaten die hen bijstaan richten zich alleen op het opheffen van de bewaring. Penitentiaire zaken horen officiëel gezien niet bij hun takenpakket, maar zijn wel belangrijk voor de ongedocumenteerde. Daarom pakt het Meldpunt deze zaken op.

Mogelijke onderwerpen van de klachtschriften zijn onheuse bejegening door het personeel van het detentiecentrum, isolatieplaatsing en geboeid transport naar ziekenhuis en rechtbank. Bij het schrijven van een specifiek klachtschrift kijken wij altijd naar jurisprudentie op dat gebied. Wanneer er een precedent is geschapen, draagt het bij aan een positieve uitslag voor de vreemdeling.

De meeste klachten die wij binnenkrijgen, gaan nog altijd over de medische zorg in vreemdelingendetentie. Daarom is onderstaande uitspraak van de rechter voor groot belang.

Op 15 december 2014 heeft de beroepscommissie een vreemdeling in het gelijk gesteld die had geklaagd over de medische dienst. De vreemdeling had veel pijn, maar de medisch verzorgers namen de klachten niet serieus. De beroepscommissie stelt vast dat er op de pijnklachten van de klager onvoldoende is gereageerd en dat er geen recept voor pijnstilling is voorgeschreven.

Het handelen van de inrichtingsarts is in strijd met artikel 28 Pm. De klacht wordt gegrond verklaard en de vreemdeling krijgt een tegemoetkoming van € 125,=.

(Bron, pagina 29-30.)

Het is belangrijk dat ongedocumenteerden in detentie klachten indienen bij misstanden. Op deze manier komen misstanden aan het licht en worden rechten gewaarborgd. Plus, voor iemand die per week € 15,= krijgt om te duur eten en belkaarten te kopen is € 125,= veel geld.

4. Protest tegen vreemdelingendetentie leeft in Nederland

Studenten van de *Universiteit van Amsterdam* zijn al maandenlang in protest tegen het bestuur van de universiteit. Hierbij werden gebouwen bezet, waaronder het Maagdenhuis. Bij de ontruiming van het gebouw door de politie zijn mensen opgepakt. Omdat zij zich niet identificeerden, zijn zij als ongedocumenteerden enkele dagen in detentiecentrum Zeist vastgehouden. Dit was reden voor een groep studenten verenigd in de actiegroep *De Nieuwe Universiteit* een lawaai-demonstratie te houden bij het detentiecentrum. Zo'n zestig studenten deden mee aan deze protestactie.

Occupy Rotterdam heeft een schreeuwprotest gehouden bij het detentiecentrum Rotterdam. Er werd een spandoek getoond met daarop een telefoonnummer. Opgesloten ongedocumenteerden konden zo met hen in contact komen om hun verhaal te vertellen.

Ook wordt er nog elke maand gewaakt bij de drie detentiecentra in Nederland. Bijvoorbeeld in Zeist waar elke eerste zondag van de maand, weer of geen weer, tientallen mensen bijeenkomen om stil te staan bij hen die, zonder strafblad, vast zitten om uitgezet te worden. *Omroep MAX* was bij de wake aanwezig om een item te filmen. U kunt de uitzending hier terugkijken.

5. Bijdrage bezoekgroep Justitieel Complex Schiphol

Hieronder volgt een bijdrage van de bezoekgroep van het Justitieel Complex Schiphol:

Migranten in Justitieel Complex Schiphol, afdeling artikel 6 en artikel 59, kunnen sinds een half jaar maandelijks meedoen met vrijwillige constructieve activiteiten. December vorig jaar is een groep vrijwilligers gestart met het organiseren van gezamenlijk koken en Engelse conversatie.

Stel je voor, je komt naar Europa, op de vlucht voor oorlog en onderdrukking, op zoek naar een beter bestaan, of voor bezoek aan familie, en bij je transfer op Schiphol word je door de marechaussee ingesloten en naar het JCS gebracht. Zonder te weten waarom overgeleverd aan een ondoorgrondelijk systeem. Weken, soms maanden, afgesloten van de buitenwereld en niks zinvols om te doen. In korte tijd holt je conditie achteruit en tollen je gedachten in een neerwaartse spiraal, zeker als je kampt met traumatische problemen of je ernstig zorgen maakt om je gezin. De roep om constructieve activiteiten onder migranten in het JCS is groot.

Direct bij binnenkomst met alle boodschappen verandert de grijze betonnen gang op de afdeling in een kleine kleurrijke bazaar. Tafels worden aangerukt en in no time ontstaat een gezellige kookclub en even verderop een relaxte Engelse conversatie. Kunnen kiezen tussen twee opbouwende dingen om te doen geeft op zich al een vruchtbare impuls. Er valt doorgaans in detentie immers weinig te kiezen. Samen koken geeft ongedwongen bedrijvigheid, over en weer worden recepten uit alle windstreken gedeeld en tijdens het bereiden en nuttigen van de maaltijd ontstaat een ontspannen gesprek. Bovendien doet het verse, gezonde en smakelijke voedsel de mannen goed. Rijst met kip of vis en een vers fruitgerecht na vormt een welkome afwisseling met de dagelijkse homp hutspot. Op de vraag ‘Wat zou je volgende keer willen koken/eten’ antwoordde een van de mannen: ‘Het eten is lekker, maar dat is niet zo belangrijk; dat jullie komen dat is echt heel erg fijn.’

De Engelse conversatieles voorziet in voedsel voor de geest. Of het nu gaat om het leren van ‘I want to become a …’ of het oefenen van een gevorderd gesprek, Engels leren stimuleert concentratie, ontwikkeling en zelfredzaamheid. Keer op keer komen er inspirerende gesprekken tot stand, over hoop, geloof, vrijheid, toekomst, mogelijkheden, onmogelijkheden, culturele misverstanden, gewoontes en denkbeelden wereldwijd, en over alledaagse dingen. Er wordt veel gelachen, en soms ook gehuild. Afgelopen editie, tijdens de gezamenlijke maaltijd na afloop, zei een Franstalige man uit Afrika, die nu ruim vijf maanden in detentie zit en wiens hoop en eigenwaarde dreigen weg te kwijnen: ‘Today Iam happy, today I learned English’.

Mensen die de moed hebben op zoek te gaan naar een beter bestaan zijn geen criminelen en horen niet in de gevangenis. Samen koken en Engels converseren heeft geen politieke slagkracht. Het is een klein beginnend doch concreet effectief initiatief. Je kunt je vragen blijven stellen bij het huidige vreemdelingenbeleid, maar je kunt ook praktisch in actie komen voor de mensen die er nu onder gebukt gaan.

De activiteitengroep gezamenlijk koken en Engelse conversatie met migranten in het JCS wordt gesteund door de Bezoekgroep migrantengevangenis Schiphol, Groep Kerk en Vluchtelingen Haarlemmermeer (Hoofddorp, Badhoevedorp en Nieuw-Vennep), Amnesty, De Nieuwe Liefde en Nationaal Comité 4 en 5 mei.

Het Meldpunt Vreemdelingendetentie ondersteunt de bezoekgroepen van harte. Het is heel belangrijk voor de ingeslotenen om af en toe een luisterend oor te hebben, of gewoon eens een leuk gesprek met iemand die oprecht geïnteresseerd is. Hoewel praten goed is, is dingen doen vaak leuker. Daarom zijn wij blij met het initiatief van de Bezoekgroep JC Schiphol. We hopen dat er snel meer mogelijkheden komen om activiteiten te doen met ongedocumenteerden in alle vreemdelingendetentiecentra.

Wakes

Bij wakes wordt er ‘gewaakt’ over de vreemdelingen in detentie. Er wordt stilgestaan bij deze mensen die zonder papieren achter slot en grendel zitten. Tijdens wakes kunt u laten weten dat u het niet eens bent met het huidige regime en kunt u uw stem laten horen. Wilt u hier meer over te weten komen of wilt u zelf een keer een wake bijwonen? U kunt dan samen met vrijwilligers en organisaties de detentiecentra bezoeken tijdens de komende wakes:

Detentiecentrum Zeist
Elke eerste zondag van de maand vindt er een wake plaats bij het detentiecentrum in Zeist om 16.30 uur. Voor meer informatie: klik hier.

Detentiecentrum Rotterdam
Elke eerste zondag van de maand vindt er een wake plaats om 19:00 – 20:00 uur bij het dententiecentrum in Rotterdam. Voor meer informatie: klik hier.

Detentiecentrum Schiphol
Elke tweede zondag van de maand vindt er een wake plaats van 14:00 – 15:30 uur bij het detentiecentrum in Schiphol. Voor meer informatie: klik hier.

Kaarten schrijven

Denkt u wel eens aan de mensen die in vreemdelingendetentie zitten? Wilt u hen een warm hart toedragen? Schrijf hen dan een kaartje!

De mensen waar wij mee in contact zijn, zijn heel dankbaar wanneer zij een leuk kaartje ontvangen met een kleine tekst erop. Het feit dat er even aan hen gedacht wordt betekend heel veel voor hen.

U hoeft uw kaart niet aan iemand persoonlijk te richten. U kunt ze naar ons sturen en vervolgens sturen wij ze voor u door. U kunt uw kaarten naar het volgende adres sturen:

Stichting LOS
Mauritsweg 20
3012JR Rotterdam

Het Meldpunt Vreemdelingendetentie wordt mede mogelijk gemaakt door:

Dokters van de Wereld, Emmaus Haarzuilens, Kerk in Actie, Maria Stroot Fonds, Stichting het R.C. Maagdenhuis en Haella Stichting.

www.meldpuntvreemdelingendetentie.nl | 010-7470156 | Vanuit detentie: 0800-3388776 (gratis)
Twitter: @info_vr |Stichting LOS – Meldpunt Vreemdelingendetentie